

АНАЛІТИЧНІ ТЕКСТИ: ПРОСТО ПРО СКЛАДНЕ

Ірина Федець

Київ

2019

ЩО МИ ДІЗНАЄМОСЯ ПРО АНАЛІТИЧНІ ТЕКСТИ

1. Як аналітика впливає на політику?
2. Університет vs. реальне життя: різниця між академічними та аналітичними текстами
3. Думай, як науковець, – пиши, як журналіст: готуємо консультативну роботу
4. Чому соціологи можуть писати круті аналітичні роботи?
5. Аналітичний асортимент: обираємо жанр своєї роботи
6. Текст готовий. Але все тільки починається!
7. Приклади консультативних робіт та інших аналітичних текстів

ЯК АНАЛІТИКА ВПЛИВАЄ НА ПОЛІТИКУ

- Аналітичні центр та громадські організації та ініціативи готують аналітичні документи для того, щоб вплинути на прийняття рішень
- Поширений жанр – консультативна робота. Містить результати дослідження проблеми і рекомендації щодо політики як policy.
- *Для кого їх пишуть?* Для політиків, урядовців, експертних кіл і громадськості.
- *Чого хочуть досягти?* Зміни політики, збільшення поінформованості людей, введення певного питання у суспільну дискусію, привернення уваги.
- *Яке місце консультативних робіт у діяльності громадських організацій?*
Частина діяльності з «адвокасі», тобто відстоювання інтересів певних груп громадськості, впливу на політику відповідно до цінностей і місії організацій або пріоритетів донорів, громадського лобювання певних кроків у політиці.

УНІВЕРСИТЕТ VS. РЕАЛЬНЕ ЖИТТЯ: РІЗНИЦЯ МІЖ АКАДЕМІЧНИМИ ТА АНАЛІТИЧНИМИ ТЕКСТАМИ

- Аналітичні тексти: практична спрямованість, простіший виклад і обґрунтований захист позиції авторів

	Науковий (академічний) текст	Аналітична робота
Мета:	Покращити знання про предмет	Запропонувати вирішення практичної проблеми
Огляд літератури:	Включає огляд теорій для кращого розуміння предмету, історію питання	Практично не торкається теорій та історії. Зосереджений на висновках, результатах попередніх досліджень
Аналіз:	Показує, як автор/ка покращили знання про предмет	Показує, чому існує проблема, чому її ще не вирішено
Висновки та рекомендації щодо політики:	Включає висновки, але не прикладні рекомендації	Містить опис різних підходів, висловлюється підтримка одному з них з поясненням, підкріпленим даними

РІЗНИЦЯ МІЖ АКАДЕМІЧНИМИ ТА АНАЛІТИЧНИМИ ТЕКСТАМИ (ПРОДОВЖЕННЯ)

- Від авторів консультативних робіт очікується об'єктивний аналіз, наведення даних, обґрунтування тверджень.
- Але тут вони висувають власну думку про те, як потрібно проводити політику, на основі своїх досліджень.

	Науковий (академічний) текст	Аналітична робота
Читачі:	Інші науковці, студенти, викладачі	Усі зацікавлені особи, у тому числі політики, урядовці, журналісти
Обсяг:	Залежно від формату, від наукового есе на 6 сторінок до дипломної роботи на 60 і ще більших кандидатських	Коротший: до 5 сторінок консультативної записки та 10-20 сторінок консультативної роботи (винятки: звіти, книги)
Стиль:	Науковий, включає термінологію	Науково-публіцистичний
Форматування:	Просте, відповідно до вимог	Чіткі підрозділи, відокремлені висновки, коротші абзаци – з метою кращого сприйняття. Також графіки, таблиці, інфографіка

ДУМАЙ, ЯК НАУКОВЕЦЬ, – ПИШИ, ЯК ЖУРНАЛІСТ: ГОТУЄМО КОНСУЛЬТАТИВНУ РОБОТУ

Структура консультативної роботи:

- **Заголовок:** передає зміст і заохочує читати
- **Резюме** – короткий зміст: тези або 1 сторінка тексту, що коротко передає зміст всієї роботи разом з рекомендаціями
- **Вступ** – опис проблеми: чому це важливо, чому це зараз актуально
- **Альтернативи політик:** що можна зробити для вирішення проблеми, що зробили в інших містах/країнах – їхній досвід
- **Висновки та рекомендації:** що потрібно робити, чому саме це, список необхідних кроків
- **Додатки:** таблиці з розрахунками, статистичні дані, деяка детальніша інформація
- **Посилання на джерела:** список літератури або виноски

ВЛАСНА ПОЗИЦІЯ СТИЛЬ СТЕЙКХОЛДЕРИ

Власна позиція:

- Висловити власну позицію
- Обґрунтувати її
- Критикувати не особистості, а політику (ідеї)

Стиль:

- Змістовно, але доступно
- Залежить від аудиторії та жанру роботи
- Якщо потрібно вжити професійні терміни – пояснити їх

Донесення до стейкхолдерів починається на етапі написання роботи:

- Визначення зацікавлених сторін, хто за і хто проти
- Консультації з ними, обговорення попередніх варіантів роботи

ЧОМУ СОЦІОЛОГИ МОЖУТЬ ПИСАТИ КРУТІ АНАЛІТИЧНІ РОБОТИ?

Дані: власні дослідження

- Використовують різні кількісні та якісні методи досліджень
- Можуть розробити власну методологію
- Можуть пояснити методологію
- Використовують різні методи аналізу, можуть пояснити зв'язки між явищами
- Можуть пояснити вплив на різні групи громадськості

ІНШІ ДОСЛІДЖЕННЯ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ ФАКТОРИ УСПІХУ

Ще дані: інші дослідження та офіційна статистика

- Подібні дослідження, виконані раніше
- Дані інших опитувань
- Статистика і аналітика, яку збирають компанії та бізнес-асоціації
- Офіційна статистика: Держстат, Національний банк України, державні органи, органи місцевого самоврядування
- Додаткові (платні) розрахунки Держстату, власні розрахунки за даними

Фактори успіху:

- Лаконічність, чіткі виділені висновки
- Візуалізація: легкі для сприйняття графіки, порівняльні таблиці
- Якщо доречно: приклади, кейси
- Релевантність

АНАЛІТИЧНИЙ АСОРТИМЕНТ: ОБИРАЄМО ЖАНР СВОЄЇ РОБОТИ

- Види аналітичних робіт:

**Аналітична записка
(policy contribution,
background paper, explainer)**

Містить інформацію про певну проблему та опис політики у цій сфері, пояснює переваги і недоліки певних підходів, може подавати міжнародний досвід, оцінку впливу тої чи іншої політики на проблему.

**Консультативна робота
(policy paper)**

Містить аналіз певної проблеми і рекомендації з її вирішення.
Спрямована на політиків, урядовців, а також на експертні кола та широку громадськість.
Рекомендації обґрунтовуються даними досліджень, аналізом політики.

**Консультативна записка
(policy brief)**

Коротка версія консультативної роботи.
Містить основні висновки і рекомендації. Призначена для швидкого ознайомлення з роботою.
Як правило, серед публікацій організації, що готує консультативну записку, є консультативні роботи, звіти чи інші аналітичні документи, які більш розгорнуто представляють тему записки.

ВИДИ АНАЛІТИЧНИХ РОБІТ (ПРОДОВЖЕННЯ)

Дослідницька (наукова) робота (working paper)	Дослідження певної проблеми, яке може не містити рекомендацій. Поглиблене вивчення певного питання, включаючи політику держави (міста, регіону) у цій сфері.
Книга	Присвячена різним аспектам певного питання, поглиблений аналіз, історія.
Звіт (report)	Опис результатів дослідження. Може містити висновки для політики (policy implications), але, як правило, не подає рекомендацій.
Зелена книга (green paper)	Детальний опис ситуації, результати досліджень, цифри, загальні рекомендації.
Біла книга (white paper)	Опис концепції політики у певній сфері, результати досліджень, цифри, виклад бачення того, на яких засадах потрібно проводити політику, з якою метою.
Профіль	Факти і цифри, що описують певну галузь чи регіон.

ВИДИ АНАЛІТИЧНИХ РОБІТ (ЗАВЕРШЕННЯ)

Інформаційний бюлетень (fact sheet)	Брошура з інформацією про певну політику чи програму, короткий опис основних результатів, досягнень.
Моніторинг	Професійний огляд новин у певній сфері за певний період, може містити висновки для політики.
Стратегічний документ (стратегія, план дій, дорожня карта)	Мета політики у певній сфері та шляхи її досягнення. Містить визначення і опис проблем, визначення мети і кроків для її досягнення, принципів та ресурсів, опис методу моніторингу втілення стратегії і оцінки результатів.
Рейтинг (index)	Рейтинг країн (міст, регіонів, органів влади тощо) на основі певних критеріїв.
Amicus curiae (amicus brief)	Записка від третьої сторони, яка виступає «другом суду» і захищає позицію однієї зі сторін судової справи. У записці обґрунтовується, чому суду варто прийняти те чи інше рішення. Громадське «лобіювання» судового рішення.

ТЕКСТ ГОТОВИЙ. АЛЕ ВСЕ ТІЛЬКИ ПОЧИНАЄТЬСЯ!

- Способи донесення інформації та рекомендацій до цільової аудиторії:

Відкрита презентація, круглий стіл	Інфографіка	Публікація на сайті, на папері
Участь у чужих подіях	Прес-конференція	Колонки/коментарі у ЗМІ, блоги
Онлайн-гра, онлайн-тест	Промоція – соціальні мережі, окремі цікаві факти, цифри	Зустрічі із зацікавленими сторонами

5 Rules of think-tanking

1. **Think** like an **academic**
2. **Write** like a **journalist**
3. **Talk** like a **politician**
4. **Sell** like a **businessman**
5. **Act** like a **diplomat**

by Daniel Keohane
(@keohanedan)

ПРИКЛАДИ КОНСУЛЬТАТИВНИХ РОБІТ ТА ІНШИХ АНАЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ (УКРАЇНА)

- Німецька консультативна група в Україні – Аналітичні записки <https://bit.ly/2NlBMi5>
- Інститут економічних досліджень та політичних консультацій – консультативні роботи http://www.ier.com.ua/ua/publications/consultancy_work
- Центр економічної стратегії – Наші дослідження <https://ces.org.ua/studies/>
- Нова Європа – Публікації експертів Центру “Нова Європа” <http://neweurope.org.ua/project/publikatsiyi-ekspertiv-tsentru-nova-yevropa/>
- Фонд «Демократичні ініціативи» ім. Ілька Кучеріва – Публікації <https://dif.org.ua/category/publications>
- Dixi Group – Аналітичні продукти <http://dixigroup.org/publications/>
- Transparency International Україна – Дослідження <https://ti-ukraine.org/research/>
- Фондація DeJuRe – Лонгріди <http://longread.dejure.foundation/>
- Центр громадянських свобод – Звіти <http://ccl.org.ua/reports/>

ПРИКЛАДИ КОНСУЛЬТАТИВНИХ РОБІТ ТА ІНШИХ АНАЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ (СВІТ)

- Peterson Institute for International Economics – Publications <https://piie.com/research/publications>
- Brookings Institution – Research https://www.brookings.edu/search/?post_type=research
- Bruegel – Publications <http://bruegel.org/publications/>
- Centre for European Policy Studies – Publications <https://www.ceps.eu/publications>
- Centre for European Reform – Research & Press <https://www.cer.eu/research>
- The Polish Institute of International Affairs – Publications <http://www.pism.pl/publications#>
- Chatham House – Reports, Papers, Briefings <https://www.chathamhouse.org/research/publications/all>
- European Council on Foreign Relations – Publications <https://www.ecfr.eu/publications>
- Konrad-Adenauer-Stiftung – Publications <https://www.kas.de/web/guest/publications>
- Freedom House – Reports <https://freedomhouse.org/reports>
- Fraser Institute – Research <https://www.fraserinstitute.org/research>
- Urban Institute – Research <https://www.urban.org/research>

КОНТАКТИ

Ірина Федець

fedets@ier.kiev.ua

www.linkedin.com/in/irynafedets/